

Posudek bakalářské práce:

Iva DRMLOVÁ, *Kniha památní červená města Votice s pozemkovými vklady z let 1513-1631 (1684)*.

Filosofická fakulta Jihočeské university v Českých Budějovicích, Ústav archivnictví a pomocných věd historických, České Budějovice 2014, 104 stran.

Vzhledem k rozsahu dochování městských knih v českých zemích a jejich různorodosti představuje tento typ pramene vděčné téma ke zpracování, a pro knihy malých měst a městeček, které spojovaly různé funkce, to platí tím spíše. Z tohoto hlediska lze téma bakalářské práce Ivy Drmlové, která si vybrala památní knihu města Votice z 16. a 17. století, jen uvítat.

Svou práci rozdělila I. Drmlová – kromě Úvodu a Závěru – do čtyř kapitol. V Úvodu (s. 7–10) stručně seznámila s cíli své práce a literaturou k tématu, i když tato část má podobu pouhého výčtu jmen bez nejmenší náznaku bližší charakteristiky a navíc se autorka nevyvarovala nepřesností (zejm. nesprávně uvedené příjmení K. Kuči, mylná citace „faksimile městské knihy Starého Města pražského“, čímž je míněna edice nejstarší staroměstské knihy *Liber vetustissimus*, která je následně citována v pozn. 127 jako další titul). Následují tři kompilačně pojaté kapitoly představující dějiny města Votice (s. 11–16) či dějiny městské správy v letech 1420–1848 (s. 17–23) a pojednávající o městských knihách (s. 24–29); všechny jsou zpracovány stručně a s využitím většinou jen základních zdrojů, největší výhrady však mám k třetí z nich, která o samotných městských knihách pojednává velmi úsporně, autorka sice věnuje více prostoru jejich studiu, resp. dějinám jejich studia, ale vychází téměř výlučně jen ze starší práce V. Vojtíška, případně skript „Česká diplomatika“, zatímco nové závěry L. Sulitkové shrnuje velmi stručně.

Jádro bakalářské práce I. Drmlové, vycházející z jejího vlastního výzkumu, představuje nejrozsáhlejší čtvrtá kapitola, věnovaná samotné knize pamětní červené města Votic (s. 30–57). Nutno podotknout, že autorka vypracovala velmi podrobný vnější popis knihy a zvláště důkladnou pozornost věnovala zejména paleografickému rozboru (s. 32–48), který nebyl vzhledem k velkému počtu 58 (!) písařů, podílejících se na psaní záznamů, rozhodně jednoduchý. Většinu z nich ani nebylo možno identifikovat jménem, autorka je proto označila písmeny abecedy, příp. jejich kombinací. Pro jejich rozlišení bylo přihlédnuto jednak k některým charakteristickým prvkům textu (použití zkratk, římských číslic, čitelnost), jednak k vlastnímu paleografickému zkoumání (sklon písma, tvar některých liter), i když by uvedené charakteristiky jednotlivých písařských rukou bylo možné ještě rozšířit; pro účely bakalářské práce a také vzhledem k množství písařských rukou je snad možné tyto pasáže akceptovat, i když bych nabádala k opatrnosti při rozlišování různých rukou zejména u pasáží z let 1613 až 1632 (písaři AI, ACH, AV). Autorka neopomněla sledovat ani používané zkratky, chronologii zápisů, používání číslic, úpravu vkladů nebo dokonce zabarvení inkoustu. Mnohem menší prostor ovšem ve srovnání s tím věnovala obsahovému rozboru (s. 51–57), kde nejprve sledovala formu vkladů a datace, zatímco vlastní obsah analyzovala poměrně stručně a nutno dodat, že ne zcela přesvědčivě. Výsledkem této analýzy bylo rozčlenění zápisů na vklady týkající se agendy finanční, soudní a hospodářské, záležitostí týkajících se městské správy a ostatních záznamů, následně se autorka pokusila ještě o chronologické rozvrstvení záznamů ve vymezených obdobích, stanovených ovšem

ryze numericky (1500–1550, 1551–1600, 1600–1650, 1651–1700 a 1701–1753). Přestože i v názvu práce je kniha uváděna zřejmě tradovaným označením „kniha památná s pozemkovými vklady“, právě záznamy tohoto charakteru autorka ani nezmiňuje. Tyto pasáže tak vzbuzují asi největší rozpaky, i když je objektivně nutno přiznat, že forma dochování knihy s různými poškozenými a mnoha písaři psanými záznamy, někdy obtížně čitelnými, studentce situaci rozhodně neusnadňovala.

Shrnutí celé práce přináší Závěr (s. 58 – 59), v němž autorka zopakovala zjištěné výsledky zejména ohledně rozpětí knihy, které mohla na základě svého zkoumání upřesnit, ale i obsahu záznamů a počtu písařských rukou.

Text práce je doplněn potřebnými náležitostmi – seznamem zkratk (s. 60), pramenů a literatury (s. 61–64), i početnými přílohami (se seznamem na s. 65–68), do nichž byly kromě několika grafů a tabulek zařazeny především ukázky písma jednotlivých písařů. Cenné jsou přitom zejména grafy znázorňující počet zápisů v jednotlivých letech (č. 2) nebo počet vkladů jednotlivých písařů (č. 3), či souhrnné tabulky přibližující chronologii záznamů (č. 1, ovšem s určitou pochybností ohledně určení obsahu) a podávající přehled písařů (č. 2).

Nutno konstatovat, že pramen, který si pro svou bakalářskou práci vybrala Iva Drmllová, nepatří mezi nejjednodušší a nejsnazší. Ocenit lze skutečnost, že práce nevykazuje mnoho gramatických či stylistických chyb a rozhodně splňuje požadavky týkající se rozsahu. K předloženému výsledku lze ovšem vznést některé výhrady, především pokud jde o obsahový rozbor záznamů, na který už autorce nepochybně nezbyl potřebný čas (tím spíše, že původně zamýšlela připojit registry záznamů), také pasáže věnované městským knihám a práce s literaturou (včetně citací) vykazují určité rezervy. Přesto dle mého soudu bakalářská práce Ivy Drmllové splňuje potřebné nároky, kladené na tento typ prací, proto ji doporučuji k obhajobě, ale vzhledem k uvedeným výhradám i srovnání s jinými pracemi navrhuji klasifikovat stupněm **dobře**.

V Praze dne 12. června 2014

Doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc.